

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Indenrigsministeren (Hauge): Jeg skal tillade mig for det høje Landsting at forelægge Forslag til Lov om Forlængelse af Lov Nr. 551 af 23. December 1922 om Laan til Boligforanstaltninger. Lovforslaget gaar ud paa at forlænge Gyldigheden af Loven af 23. December 1922 i 3 Maaneder, indtil Udgangen af Marts 1926, samt at ændre den nævnte Lov derved, at Lovens § 5 udgaar. I denne § 5 findes en Bestemmelse om, at Indenrigsministeren efter Samraad med Rigsdagens Finansudvalg er berettiget til at fastsætte, at Renter og eventuelt Afdrag for en forud fastsat Periode kan eftergives eller Henstand med deres Erlæggelse tilstaas Laantageren for Statskassens Regning, naar det skønnes, at Byggepriserne (Huslejeniveauet) eller andre særlige Omstændigheder gør dette fornødent. Det, man saaledes i Henhold til § 5 kan eftergive, eller det, hvormed der kan gives Henstand, er holdt indenfor en Grænse af 10 pCt. af Ejendommens Anskaffelsessum, og denne Eftergivelse eller Henstand med 10 pCt., som Statskassen kan paatage sig, er ordentligvis betinget af, at der af den Kommune, hvori der er bygget, og som kautionerer, ydes et lignende Beløb. Man har altsaa villet give de byggende indenfor den Periode, i hvilken Statsboligfondsloven virker, Tilsagn om, at dersom de af dem byggede Ejendomme falder saa meget i Værdi, at der skønnes Rimelighed derfor, vil man kunne give dem en Lettelse i deres Ydelse til Statsboligfonden, svarende til en Ydelse i Renter og Afdrag af 20 pCt. af hele Bygningens Anskaffelsessum. Men denne Løfteparagraf, som § 5 jo faktisk er, kan, som nævnt, ikke sættes i Virksomhed, medmindre begge Rigsdagens Ting har givet deres Tilslutning dertil, og medmindre vedkommende Kommune yder sin Medvirken, betaler halvt saa meget som Staten. Det er altsaa en Løfteparagraf, men alligevel en Paragraf, som de byggende ganske naturligt har maattet tillægge betydelig Værdi. Hensigten med den har været at animere til Boligbyggeri og i paakommende Tilfælde at lette de byggende for en Del af de Byrder, de har paataget sig ved at bygge. Naar jeg nu har kunnet gaa med til, efter at Sagen har været prøvet i et af Ministeriet nedsat Udvalg, at fratælde, at § 5 opretholdes, skyldes det den Omstændighed, at jeg har den Optattelse, at vi, efter at vi er kommet ind i 1926, maa faa et Præfald paa Byggeri, der, alt taget i Betragtning, i Sammenligning med Byggeomkostningerne fra 1923—24—25 mindst svarer til de 20 pCt.,

som der tales om i § 5. Derefter vil der jo teknisk set ingen Mulighed være for at regne med § 5 tor de Bygninger, der optøres efter den 1. Januar 1926.

Det fremgaar af de Bemærkninger, som ledsager Lovforslaget, at der af Statsboligfonden er disponeret over et Beløb, der svarer til det bevilgede Beløb af 97 Mill. Kr., men ikke nær alle Pengene er kommet til Udbetaling. Jeg skulde antage, at det Beløb, der er kommet til Udbetaling, ligger noget under 60 Mill. Kr., men den overvejende Part af de 97 Mill. Kr., der siden 1922 af Rigsdagens Finansudvalg er stillet til Raadighed i Henhold til gældende Love om Laan til Boligforanstaltninger, er der disponeret over og i det væsentlige saaledes, at det er ganske fornødent, hvis man vil vedblive at medvirke til Finansieringen af Boligbyggeri, at forlænge Statsboligfondsloven saaledes, at der i Maanederne Januar, Februar og Marts 1926 kan stilles de Beløb til Raadighed for Boligbyggeriet, som maatte være paakrævet. Endnu er de finansielle Forhold her i Landet saa besværlige, at det er ganske utænkeligt, at Boligbyggeriet fortsat vil kunne finde Sted, medmindre Staten yder sin Medvirkning til Fremskaffelse af de sekundære Prioriteter. Da Statsboligfondsloven blev givet i de allersidste Dage af 1922, var man ogsaa i den Situation, at man ikke kunde faa Boligbyggeriet fremmet tilbørligt, medmindre Staten traadte til. Det indtil da givne Statstilskud vilde man ikke fortsætte med, og saa oprettede man Statsboligfonden. Det maa siges, at denne Foranstaltning i mange Henseender har virket tilfredsstillende. Jeg tror dog ikke, man skal skjule for sig selv, at der er en vis Risiko ved, at Staten paa den Maade holder en Kreditforening med betydelige Midler i Udlaan; men det har man fra alle Sider ment var nødvendigt, og § 5 er et direkte Udtryk derfor. Det er umuligt at sige i Øjeblikket, hvor stort Tab der kan blive, eller hvor megen Henstand man maa give med Renter og eventuelt Afdrag — det kan først fastsættes ved nærmere Prøvelse af de forskellige Laantageres Forhold, enkeltvis eller gruppevis. Men det er min Overbevisning, at vi ikke maa lade hengaa alt for lang Tid, inden vi alvorligt har prøvet dette Spørgsmaal og Rigsdag og Regering har bidraget til at komme ned paa det mest holdbare og rimelige Prisniveau, man overhovedet kan naa til. Derom vil der senere blive Lejlighed til at forhandle mellem Indenrigsministeriet og Rigsdagens Finansudvalg, en Forhandling, der dog først kan føre til et Resultat, efter